

**TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
1.1.-31.12.2020**

Enersense International Oyj

**Making
a zero-emission
society a reality.**

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2020

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2020	3
KONSERNIN TULOSLASKELMA	13
KONSERNIN TASE	14
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	16
KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	18
EMOYHTIÖ - TASE	33
EMOYHTIÖ - TULOSLASKELMA	35
EMOYHTIÖ - RAHOITUSLASKELMA	36
EMOYHTIÖ - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	37
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	44
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	44
LUETTELO KIRJANPIDOSTA JA AINEISTOISTA	45

Toimintakertomus tilikaudelta 1.1.-31.12.2020

Tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Enersense-konsernin liikevaihdon kasvu jatkui vuoden 2020 aikana. Koko vuoden liikevaihto oli 144,5 miljoonaa euroa (2019: 58,1 M€) kasvaen 86,4 miljoonaa euroa vuoteen 2019 verrattuna. Kasvu johtui Empower-yrityskaupan ja Enersensen liiketoiminnan orgaanisen kasvun yhteisvaikutuksesta. Ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihto oli 31,2 miljoonaa euroa. Yhtiö siirtyi vuosineljänneksittäiseen raportointiin 2.11.2020. Liikevaihto oli heinä- syyskuussa 47,2 miljoonaa euroa ja loka-joulukuussa 66,0 miljoonaa euroa.

Yhtiön koko vuoden käyttökate oli 7,2 miljoonaa euroa (2019: -0,8 M€) ja parantui 8,0 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019. Katsauskauden ensimmäisen vuosipuoliskon käyttökate oli 1,1 miljoonaa euroa. Käyttökate oli heinä- syyskuussa 4,0 miljoonaa euroa ja loka-joulukuussa 2,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 liikevoitto oli 1,6 miljoonaa euroa (2019: -1,9 miljoonaa euroa) ja tilikauden 2020 tappio oli -0,1 miljoonaa euroa (2019: -2,1 miljoonaa euroa)

Yhtiö on maksanut Empower-yrityskaupan yhteydessä siirtyneitä ostovelkoja varoilla, jotka kerättiin heinäkuussa toteutetulla suunnatulla osakeannilla ja uudella rahoituslimiitillä.

Yhtiö julkisti uuden liiketoimintarakenteensa 25.9.2020 ja raportoi toiminnastaan uutta strategiaa tukevien liiketoiminta-alueiden mukaan, joita ovat Smart Industry, Power, Connectivity, Staff Leasing ja International Operations.

Smart Industry -liiketoiminnassa yhtiö palvelee asiakkaitaan heidän tuotantolaitostensa käyttövarmuuden parantamisessa ja kunnossapidon tehostamisessa. Yhtiö kehittää digitaalisia ratkaisuja tuottavuuden parantamiseen ja vastaa pitkäaikaisten asiakkaidensa tuotantolaitosten kokonaiskunnossapidosta ja käyttövarmuudesta. Resurssi- ja urakointipalveluita sekä alihankintaketjun hallintapalveluita tuottava Enersensen Projektit-liiketoiminta yhdistetään osaksi Smart Industry -liiketoimintakokonaisuutta.

Power-liiketoiminnassa yhtiö palvelee asiakkaitaan toteuttamaan energiamurrosta energiasektorin koko elinkaaren kattavilla palveluilla. Näihin kuuluvat voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Lisäksi liiketoiminta toimittaa ratkaisuja sähköisen liikenteen latausjärjestelmiin sekä sähkön varastointiin.

Connectivity-liiketoiminnassa yhtiö palvelee asiakkaitaan toimittamaan mobiiliverkon ja kiinteän verkon palveluita sekä varmistamaan niiden toimivuuden. Yhtiö on mukana tietoliikenneverkkojen kaikissa elinkaaren vaiheissa ja vastaa kiinteiden ja langattomien tietoliikenneverkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Staff Leasing -liiketoiminta tuottaa monipuolisia ja joustavia henkilöstöratkaisuja kotimaisiin teollisuuden ja rakentamisen henkilöstötarpeisiin. Divisioona tukee konsernin kaikkien liiketoimintojen resurssointia.

International Operations -liiketoiminta kattaa Enersensen kansainväliset toiminnot Saksassa, Ranskassa ja Isossa-Britanniassa sekä Empower-yrityskaupan myötä tulleen Baltian liiketoiminnan.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	1-12/2020	1-12/2019	Muutos
Liikevaihto (1 000 EUR)	144 454	58 057	86 397
Käyttökate (1 000 EUR)	7 190	-753	7 943
Käyttökate %	5,0	-1,3	6,3
EBITA	5 228	-1 051	6 279
EBITA %	3,6	-1,8	5,4
Liikevoitto	1 569	-1 897	3 466
Liikevoitto %	1,1	-3,3	4,4
Kauden tulos (1 000 EUR)	-110	-2 133	2 080
Omavaraisuusaste %	14,52	32,3	-18,9
Nettovelkaantumisaste %	10,6	36,8	-26,2
Oman pääoman tuotto %	-1,1	-27,7	27,2
Osakkeiden lukumäärä*	7 432 975	5 947 729	3 600 000
Osakekohtainen tulos EUR	-0,01	-0,36	0,35
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	2 101	884	1 437

* Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä

Empower-yrityskaupan myötä siirtyneiden liiketoimintojen luvut sisältyvät konsernin lukuihin ajalta 1.8.2020-31.12.2020.

Liikevaihdon kehitys liiketoiminta-alueittain ja maantieteellisen kohdealueen mukaan on esitetty seuraavissa taulukoissa:

LIKEVAIHTO LIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

	1-12/2020	1-12/2019	Muutos EUR	Muutos %
Smart Industry	64 571	32 639	31 932	97,8 %
Power	18 916	0	18 916	100,0 %
Connectivity	23 419	0	23 419	100,0 %
Staff leasing	13 800	18 990	-5 190	-27,3 %
International Operations	23 748	6 429	17 319	269,4 %

LIIKEVAIHDON ERITTELY KOHDEALUEEN MUKAAN

	1-12/2020	1-12/2019	Muutos EUR	Muutos %
Kotimaiset	111 671	42 516	69 155	162,7 %
Kansainväliset	32 783	15 541	17 178	111,0 %

Kotimaisten liiketoimintojen liikevaihdon kasvu verrattuna vuoteen 2019 oli 69,2 miljoonaa euroa eli 162,7 prosenttia. Vuonna 2019 kotimaiset liiketoiminnot toivat liikevaihtoa 42,5 miljoonaa euroa ja 111,7 miljoonaa euroa vuonna 2020. Kotimaisen liiketoiminnan osuus koko konsernin liikevaihdosta oli noin 77,3 prosenttia vuonna 2020.

Kansainvälisten liiketoimintojen liikevaihdon kasvu verrattuna vuoteen 2019 oli 17,2 miljoonaa euroa eli 111,0 prosenttia. Vuonna 2019 kansainväliset liiketoiminnot toivat liikevaihtoa 15,5 miljoonaa euroa ja 32,8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Kansainvälisen liiketoiminnan osuus koko konsernin liikevaihdosta oli noin 22,7 prosenttia vuonna 2020.

Kotimaan ja kansainvälisten liiketoimintojen liikevaihdon kasvu johtui Empower- yrityskaupan ja Enersensen liiketoiminnan orgaanisen kasvun yhteisvaikutuksesta.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Edelleen leviävä koronapandemia, siihen liittyvät erilaiset virusmuunnokset sekä pandemian kolmas aalto edelleen heikentävät luottamusta talouteen, mikä saattaa aiheuttaa taantuman tai laman. Koronavirus voi yhä vaikuttaa teollisuuden hankepäätöksiin ja hankkeiden toimintaketjuihin sekä viivästyttää aloituspäätöksiä tai meneillään olevia projekteja. Korona voi vaikuttaa työntekijöiden halukkuuteen matkustaa, mikä korostaa työntekijöiden saatavuuteen liittyvää riskiä. Koronavirus voi näin ollen vaikuttaa Enersensen vuoden 2021 toimintaan, liikevaihtoon ja tulokseen monilla eri tavoin.

Edellä käsiteltyjen koronaan liittyvien riskien lisäksi 31.7.2020 toteutetulla Empower-yrityskaupalla muodostuneeseen konserniin sisältyy monia riskejä, joista useat liittyvät erityisesti hankitun liiketoiminnan luonteeseen sekä taloudelliseen tilanteeseen ja jotka voivat olla olennaisia. Empower-yrityskaupan yhteydessä toteutettu rahoituksen uudelleenjärjestely pienentää yhtiön taloudellisia riskejä lyhyellä aikavälillä. Mahdollinen heikko tuloskehitys ja liiketoiminnalle ominainen suuri käyttöpääoman tarpeen vaihtelu saattaa kuitenkin lisätä rahoituksen riittävyteen liittyviä riskejä.

Yhtiön voimassa oleva rahoitus koostuu pääasiallisesti lyhytaikaisista lainoista, jotka erääntyvät kuluven tilikauden aikana. Tilikauden aikana erääntyvien lainojen maksu edellyttää yhtiön rahoituksen uudelleenjärjestelyn. Yhtiö käy aktiivisesti rahoitusneuvotteluja eri tahojen kanssa varmistaakseen riittävän rahoituksen yhtiön toiminnan ylläpitämiseksi sekä kasvun mahdollistamiseksi. Yhtiön johdon parhaan käsityksen mukaan rahoitusneuvotteluissa saavutettaneen yhtiön kannalta positiivinen ja toiminnan jatkuvuuden varmistava tulos.

Enersensellä on muutamia isoja avainasiakkaita, joiden ostokäyttäytymisellä voi olla huomattava merkitys kyseisen liiketoiminnan tulokseen. Mikäli jokin suurimmista asiakkaista siirtäisi ostonsa Enersenseltä sen kilpailijoille tai muuttaisi voimakkaasti toimintamalliaan, tai jos yhtiölle merkittävä projekti päättyisi, keskeytyisi tai supistuisi ennakoimattomasti, olisivat yhtiön mahdollisuudet löytää korvaava asiakasvolyyymi lyhyellä ajanjaksolla rajoitetut.

Lisäksi Enersensen liiketoiminnoille ovat tyypillisiä suuret kiinteähintaiset projektit, joiden kannattavuus edellyttää, että Enersense on onnistunut arvioimaan projektin sopimusriskit ja tuotantokustannukset riittävän tarkasti. Yhtiö solmii usein hankekohtaisia projektisopimuksia, joiden kilpailutuksissa menestyminen on epävarmaa. Tämä vaikeuttaa luotettavien arvioiden luomista yrityksen liiketoiminnan tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta tilauskantaa pidemmän aikavälin osalta.

Ellei Enersense kykene rekrytoimaan, kouluttamaan ja motivoimaan pätevää henkilöstöä ja pitämään sitä palveluksessaan, se ei välttämättä pysty kilpailemaan tehokkaasti, eikä toteuttamaan täysimääräisesti strategiaansa.

Enersensen vahinkoriskit liittyvät pääsääntöisesti henkilöihin, omaisuuteen sekä tietotekniikkaan. Vaikka yritys on suojannut toimintaansa ja omaisuuttaan normaalein vakuutuksin, voi vahinkoriskien toteutuminen johtaa henkilö- ja omaisuusvahinkoihin tai liiketoiminnan keskeytymiseen.

Yhtiöllä on kesken olevia oikeudellisia riita-asioita, joista osa on vireillä yleisissä tai hallinnollisissa tuomioistuimissa, mukaan lukien korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireillä oleva kilpailuoikeudellinen seuraamusmaksuasia, josta saattaa aiheutua vahingonkorvausvaateita. Riita-asioiden ja oikeudenkäyntien lopputulemista ei ole tällä hetkellä tietoa, jolloin niiden haitallinen vaikutus yhtiön taloudelliseen tilaan on epävarma. Näillä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta lyhyellä aikavälillä yhtiön toimintaan. Yhtiö on arvioinut mahdollisia vaikutuksia ja tilinpäätös sisältää näihin arvioihin perustuvat varaukset.

Yhtiön suorittaessa yritysostoja tai toimintojen laajentuessa uusiin maihin, on mahdollista, että Enersensen ulkomaisten tytäryhtiöiden ja / tai sivupisteiden liikevaihto- ja tuotto-odotukset eivät toteutuisi Enersensen odotusten mukaisesti. Lisäksi asiakkuuksissa, paikallisissa työvoimamarkkinoissa, poliittisissa olosuhteissa ja lainsäädännössä tapahtuvilla muutoksilla tai toimipisteissä tehtävillä muutoksilla tai niiden lakkauttamisilla voi olla haitallinen vaikutus Enersensen liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Muut kuin taloudelliset tunnusluvut henkilöstöstä

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut:

	2020	2019
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	2 101	884
Tilikauden palkat ja palkkiot, €	56 199 932,45	31 669 793,83

*) Sisältää Empower konsernin keskimääräisen henkilömäärän viideltä kuukaudelta.

Hallinto, johto ja henkilöstö

Enersense International Oyj:n hallituksen muodostivat 6.4.2020 asti hallituksen puheenjohtaja Aaron Michelin, hallituksen varapuheenjohtaja Sampo Ahonen ja jäsenet Ilkka Starck, Kalervo Rötsä ja Asko Schrey. Varsinaisesta yhtiökokouksesta ja hallituksen järjestäytymiskokouksesta 6.4.2020 alkaen yhtiön hallituksen muodostivat hallituksen puheenjohtaja Markku Kankaala, hallituksen varapuheenjohtaja Herkko Plit sekä jäsenet Kalervo Rötsä ja Petri Suokas. Sari Helander ja Päivi Jokinen valittiin hallituksen uusiksi jäseniksi 27.7.2020 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 16 kertaa

Johtoryhmän muodostivat 14.8.2020 asti toimitusjohtaja Jussi Holopainen, talousjohtaja Risto Takkala, Värväämö Oy:n toimitusjohtaja Joonas Palosaari sekä Enersense Works Oy:n ja Enersense Painting Oy:n toimitusjohtaja Jaakko Leivo. Enersense International Oyj laajensi johtoryhmäänsä 14.8.2020, jolloin yhtiön

johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Jussi Holopainen, talousjohtaja Risto Takkala, johtaja Mikko Vaahersalo, henkilöstöjohtaja Maija Kaski, lakiasianjohtaja Johanna Nurkkala, Connectivity-liiketoiminta-alueen johtaja Anna Lindén, Power-liiketoiminta-alueen johtaja Juha Silvola, Staff leasing -liiketoiminta-alueen johtaja Joonas Palosaari sekä International-liiketoiminta-alueen johtaja Margus Veensalu. Staff leasing-liiketoiminnan johtaja vaihtui 2.11.2020, jolloin uudeksi liiketoiminta-alueen johtajaksi nimitettiin Mika Linnamäki. Johtoryhmän puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Jussi Holopainen.

Johtoryhmä kokoontui 9 kertaa.

Yhtiön palveluksessa vuonna 2020 oli keskimäärin 2101 työntekijää.

Yhtiökokoukset

Varsinainen yhtiökokous

Enersense International Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 6.4.2020 Porissa. Yhtiökokouksessa vahvistettiin tilinpäätös tilikaudelta 2019 sekä päätettiin, että tilikauden taseen osoittama tilikauden tulos kirjataan edellisten tilikausien voitto-/tappioutilille, eikä osinkoa makseta tilikaudelta 2019. Lisäksi varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin myöntää vastuuvapaus hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin neljä (4) jäsentä ja hallituksen jäseniksi valittiin Markku Kankaala, Herkko Plit, Kalervo Rötsä ja Petri Suokas. Lisäksi päätettiin, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 2.000 euron suuruinen kuukausipalkkio ja hallituksen jäsenille 1.500 euron suuruinen kuukausipalkkio. Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Mauri Eskelinen. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio kohtuullisen laskun mukaisesti.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin lisäksi muuttaa yhtiöjärjestyksen 7 §:ää siten, että yhtiökokouksutsun tiedoksianto tapahtuisi jatkossa julkaisemalla kutsu yhtiön internetsivuilla.

Lisäksi varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin valtuuttaa hallitus päättämään maksullisesta osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta tai kaikkien tai joidenkin edellä mainittujen yhdistelmistä yhdessä tai useammassa erässä seuraavasti:

Valtuutuksen perusteella voidaan antaa enintään 3.000.000 yhtiön uutta ja/tai hallussa olevaa omaa osaketta (mukaan lukien erityisten oikeuksien perusteella annettavat osakkeet), mikä määrä vastaa noin 50% yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hallitukselle annettiin oikeus päättää em. valtuutuksen rajoissa kaikista osakeannin sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista kuten siitä, että merkintähinnan maksu voi tapahtua paitsi rahalla myös kuittaamalla merkitsijällä yhtiöltä olevaa saatavaa. Hallitus oikeutettiin päättämään merkintähinnan merkitsemisestä joko osakepääoman korotukseksi tai kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua myös suunnatusti osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen, jos tähän on osakeyhtiölain mukainen yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Valtuutusta voidaan tällöin käyttää yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien investointien rahoittamiseksi sekä konsernin vakavaraisuuden ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi ja kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi. Valtuutus kumosi aikaisemmat käyttämättömät osakeantia sekä optio-oikeuksien ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevat valtuutukset. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2021 saakka.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin myös valtuuttaa hallitus päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta seuraavin ehdoin:

Osakkeita voidaan hankkia ja/tai ottaa pantiksi enintään 590.000 kappaletta. Osakkeet hankitaan Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämän First North Growth Market Finland -markkinapaikalla järjestämässä kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa. Osakkeiden hankinta alentaa yhtiön jakokelpoista vapaata omaa pääomaa. Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan ja/tai otetaan pantiksi. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2021 asti.

Ylimääräinen yhtiökokous

Enersense International Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 27.7.2020. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa hyväksyttiin Empower Oyj:n osakekannan ostaminen yhden (1) euron kauppahintaan. Lisäksi päätettiin yrityskauppaan liittyvästä suunnatusta osakeannista ja osakeannin allokoinnista hallituksen ehdottamille avainsijoittajille seuraavasti:

Osakeannissa laskettiin liikkeeseen 3.600.000 kappaletta yhtiön uusia osakkeita. Osakeannista liikkeeseen laskettavat osakkeet vastasivat noin 37,71 % kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä osakeannin jälkeen edellyttäen, että osakeanti merkitään täysimääräisesti. Kaikki uudet osakkeet tarjottiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen merkittäviksi rajoitetulle joukolle yksityissijoittajia heidän merkintäsitoumustensa suhteessa. Osakkeiden kokonaismerkintähinta oli yhteensä 7.992.000 euroa, eli osakekohtainen merkintähinta oli 2,22 euroa osakkeelta.

Osakeannin tarkoituksena oli toteuttaa Empower Oyj:n osakekannan kauppa yhtiön 2.7.2020 solmiman kauppakirjan mukaisesti. Kauppakirja oli ehdollinen yhtiön päärahoittajan, Nordea Bank Abp:n, hyväksynnälle sekä yhtiökokouksen päätöksille yrityskaupan hyväksymisestä ja suunnatusta osakeannista. Yrityskaupan yhteydessä järjestettävässä osakeannissa kerättävät varat käytettiin ostettavan Empower-konsernin käyttöpääoman vahvistamiseen, joten osakeannille ja osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle oli olemassa yhtiön kannalta osakeyhtiölain 9 luvun 4 §:n 1 momentin tarkoittama painava taloudellinen syy.

Osakkeiden merkintä tuli tehdä viimeistään 29.07.2020 mennessä. Osakkeiden merkintähinta maksetaan käteisellä.

Yrityskaupan edellytys oli, että Empower Oyj:n käyttöpääoman lisäys saadaan rahoitettua. Yhtiön kokonaisedun mukainen keino tähän oli suunnattu osakeanti ottaen huomioon myyjän edellyttämän nopean aikataulun kaupan toteuttamiselle. Kokonaisriskienhallinnan näkökulmasta oli siis haettu arvostus, jolla transaktiokuluihin sekä yrityskaupan edellyttämään käyttöpääoman lisäykseen on saatu varmistettua avainsijoittajien rahoitus mahdollisimman nopeasti. Erityisesti arvostustasossa on huomioitu osakkeen aiempi kurssikehitys neuvottelujen jatkamiseen sitoutumisen hetkellä ja suunnatun annin järjestäjän arvio arvostustasoon liittyvästä sijoittajien halukkuudesta antaa merkintäsitoumuksia hyvin nopeasti.

Merkintähinta oli maksettava kokonaisuudessaan 29.07.2020 mennessä yhtiön erikseen ilmoittamalle pankkitilille. Osakkeiden merkintähinta kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakkeet oikeuttavat yhtiön mahdollisesti jakamaan osinkoon ja tuottavat haltijalleen osakkeenomistajan oikeudet siitä hetkestä lähtien, kun osakkeet on merkitty kaupparekisteriin ja merkitty yhtiön osakasluetteloon.

Osakeanti oli ehdollinen sille, että yhtiökokous on hyväksynyt kauppakirjan mukaisen yrityskaupan ja että hallitus on hyväksynyt osakemerkinnät. Mikäli yrityskauppa ei ole toteutunut 31.7.2020 mennessä raukeaa yhtiökokouksen päätös suunnatusta osakeannista. Yhtiön hallitus hyväksyy kaikki näiden osakeannin ehtojen mukaisesti tehdyt merkinnät, jotka on tehty osakemerkintään soveltuvien lakien ja säännösten mukaisesti. Yhtiön hallitus päättää osakeantiin liittyvistä muista seikoista ja niistä aiheutuvista käytännön toimenpiteistä.

Lisäksi ylimääräinen yhtiökokous päätti muuttaa yhtiön yhtiöjärjestyksen 3 §:ään sisältyvää toimialakuvausta vastaamaan Enersensen ja Empowerin liiketoimintaa.

Edelleen ylimääräinen yhtiökokous päätti valita hallituksen uusiksi jäseniksi Sari Helanderin ja Päivi Jokisen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiö ennakoii liikevaihdon olevan 215-245 miljoonaa vuonna 2021. Käyttökate ilman integraatiosta aiheutuvia kertaluonteisia kuluja ennakoidaan olevan 12-15 miljoonaa euroa vuonna 2021. Enersensen kokonaistilauuskanta on yli kaksinkertaistunut elokuun 2020 noin 130 miljoonasta noin 300 miljoonaan euroon vuoden 2020 loppuun mennessä. Tilauuskanta jaksottuu seuraavalle 3 vuodelle, josta merkittävä osa kohdistuu vuodelle 2021.

Yhtiön liiketoiminnan kausiluonteisuudesta johtuen liikevaihto ja käyttökate ovat korkeimmillaan pääsääntöisesti toisen, kolmannen ja osittain neljännen vuosineljänneksen aikana. Kausivaihtelusta johtuen ensimmäisen vuosineljänneksen ennakoidaan olevan käyttökateen ja kassavirran osalta muita vuosineljänneksiä selvästi heikompi.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2025 mennessä orgaanisesti 300 miljoonan euron liikevaihto sekä 10 prosentin käyttökate sekä nostaa vähäpäästöisten ja päästöttömien energiaratkaisujen osuus 75 prosenttiin kokonaisliikevaihdosta. Orgaanisen kasvun lisäksi Enersense etsii aktiivisesti yritysostokohteita strategian toteuttamiseksi ja mahdollinen epäorgaaninen kasvu voi nostaa liikevaihtoa merkittävästi.

Ohjeistus ja näkymät perustuvat yrityksen saatavilla oleviin tietoihin meneillään olevien asiakashankkeiden etenemisestä ja yrityksen arviointiin vuoden 2021 aikana aloitettavista asiakashankkeista. Vuoden 2021 näkymissä on edelleen otettava huomioon maailmanlaajuinen koronavirus ja sen leviäminen, joka vaikuttaa yhtiön toimintaympäristöön. Enersense seuraa viruksesta aiheutuvia vaikutuksia ja käy kehittyvästä tilanteesta läpinäkyvää kommunikaatiota asiakasyritystensä kanssa. Viivästykset meneillä oleviin hankkeisiin ovat mahdollisia. Koronaviruksella voi olla vaikutuksia yhtiön toimintaan ja tulokseen.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Etähallinta- ja valvontaratkaisujen lisäksi Enersense jatkaa panostusta teollisuus- ja rakennushankkeiden kasvavaan viranomaisraportointiin sekä informaation hallinnan tarpeeseen. Kehitys keskittyy tältä osin E-Sense-palvelualueen uusien ominaisuuksien kehittämiseen asiakas- ja projektilähtöisesti.

Kilpailutilanne ja markkinat

Enersensen kokonaismarkkina Suomessa on arviomme mukaan noin 4 miljardia euroa. Lähdemme vuoteen 2021 erittäin hyvistä lähtökohdista niin tilaus- kuin tarjouskannan osalta.

Smart Industry -liiketoiminta-alueen markkinan odotetaan palautuvan ennalleen koronan vaikutusten lieventyessä. Vuodelta 2020 lykkääntyneet vuosihuoltojen ja projektien odotetaan käynnistyvän todennäköisesti vuoden 2021 aikana. Uutta asiakaskuntaa haetaan päästöttömien ja vähäpäästöisten hankkeiden toteutusprojekteista. Olemassa olevat palvelusopimukset jatkuvat normaalilla tasolla. Suomessa kokonaismarkkinan koko on arviomme mukaan noin 2 miljardia euroa.

Power-liiketoiminta-alueen liiketoimintaympäristön odotetaan kehittyvän suotuisasti ja palveluiden kysynnän pysyvän korkealla tasolla vuonna 2021. Kannattavuuden parantamiseksi on tehty useita toimenpiteitä ja toiminnan vakauttaminen on edennyt suunnitellusti. Kokonaismarkkina Suomessa kasvaa voimakkaasti, tällä hetkellä sen ollen arviolta yli 500 miljoonaa euroa.

Connectivity-liiketoiminta-alueen markkinan maltillista ja vakaata kasvua ohjaa tarve nopeammille yhteyksille kiinteissä verkoissa sekä mobiiliverkoissa. Kokonaismarkkina Suomessa on arviolta noin 250 miljoonaa euroa. Markkina kasvaa 4G- ja 5G-verkkojen rakentamisen myötä.

Staff Leasing -liiketoiminta-alueen markkinoiden palautumisen ennakoidaan käynnistyvän vuoden 2021 alkupuoliskolla ja kehittyvän maltillisen positiivisesti talouden yleisen luottamuksen mukana. Yksikön toiminnan tehostamiseen on aloitettu useita kehitystoimenpiteitä, joiden edistämiseen panostetaan vahvasti

läpi vuoden 2021. Suomen henkilöstövuokrausmarkkinan koko on noin 3 miljardia euroa ja tästä kohdemarkkinamme osuus on noin 900 miljoonaa euroa.

International Operations -liiketoimintaympäristön odotetaan kehittyvän maltillisesti. Baltiassa tuloskehityksen ennakoitaan pysyvän vuoden 2020 tasolla. Ranskan vuonna 2020 positiiviseksi kääntyneen tuloksen odotetaan jatkuvan positiivisena vuonna 2021. Saksassa ennakoitaan maltillista, positiivista tulosta. Isossa-Britanniassa liiketoiminnan kehittäminen jatkuu.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Tilikauden aikana (30.04.2020) Enersense Henkilöstöpalvelut Oy sulautui Värvämmö Oy:öön.

Enersense International Oyj osti 31.7.2020 toteutetulla osakekaupalla Empower-konsernin emoyhtiön Empower Oyj:n osakekannan ja Empower-konserni siirtyi yhtiön omistukseen.

Lisäksi tilikauden aikana Enersense International Oyj myi osakkuusyhtiönsä Smaragdus Oy:n osakkeet (14.12.2020).

Enersense Works Oy osti 19 prosenttia Enersense Painting Oy:n osakekannasta nostaan omistuksensa 100 prosenttiin 31.12.2020.

Ulkomaiset sivuliikkeet

Enersense International Oyj:llä on sivuliike Ruotsissa: Enersense International filial Sweden. c/o Borealis AB, Stenungsund, rek. nro. 516410-2336.

Enersense Works Oy:llä on sivuliike Saksassa: Enersense Works Oy. Blockmacherring 21, 18109 Rostock, rek. nro. 079/147/01567.

Empower PN Oy:llä on sivuliike Ruotsissa: Empower PN filial Sweden, Kungsgatan 56 4tr, 11122 Stockholm. rek.nro 516409-4210.

Empower TN Oy:lla on sivuliike Ruotsissa: Empower Tele filial Sweden, Frösundaviks allé 15, 16970 Solna. rek.nro 516410-6402.

Empower AS:llä on sivuliike Latviassa: Empower AS filial Latvia, Sila iela 1a, Rīga, rek. nro. 40103916578.

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Enersense-konsernin emoyhtiön, Enersense International Oyj:n, jakokelpoiset varat oli 17,9 (8,5) miljoonaa euroa, josta tilikauden voitto on 1,4 (0,0) miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa 19.3.2021 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos kirjataan taseen edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille ja, että osinkoa ei makseta vuodelta 2020. Ehdotus perustuu yhtiön rahoitustilanteeseen ja rahoitussopimuksen mukaisiin rajoituksiin.

Yhtiön osakkeet

Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä First North Growth Market Finland -markkinapaikalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE (ISIN-tunnus FI4000301585). Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 9 547 729 osaketta, joista kukin osake tuottaa yhden äänen. Yhtiön osakepääoma oli tilikauden päättyessä 80.000 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita.

Enersense International Oyj päätti tilikauden aikana Lago Kapital Oy:n kanssa 8.11.2019 solmitun Nasdaq Helsingin Liquidity Providing (LP) -toiminnan edellytykset täyttävän markkinatakaussopimuksen. Sopimuksen mukainen markkinatakaus päättyi 24.4.2020.

Enersense International Oyj toteutti heinäkuussa 2020 suunnatun osakeannin ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.7.2020. Suunnatussa osakeannissa merkityt 3.600.000 uutta osaketta rekisteröitiin kaupparekisteriin 3.8.2020.

Yhtiökokouksen hallitukselle antamia osakeantivaltuuksia sekä omien osakkeiden hankkimista ja/tai pantiksi ottamista koskevaa valtuutusta on käsitelty yllä kohdassa "Yhtiökokoukset".

Osakkeen päätöskurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä (30.12.2020) oli 8,30 euroa. Tilikaudella osaketta vaihdettiin 7 909 569 kappaletta.

TAMMI-JOULUKUU 2020	Osakkeen korkein kaupankäyntihinta, €	Osakkeen alin kaupankäyntihinta, €	Osakkeen viimeisin kaupankäyntihinta, €
ESENSE	9,00	1,21	8,30

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Markkina-arvo, €	79 246 150,70	9 218 979,95	19 330 119
Osakkeenomistajia	1980	710	799
Osakemäärä kauden lopussa	9 547 729	5 947 729	5 947 729
Osakemäärä kaudella keskimäärin	7 432 975	5 947 729	5 317 066

Lähipiirilainat ja -vastuut sekä lähipiiriliiketoimet

Enersense International Oyj kuului 17.3.2020 asti Corporatum-konserniin, jonka emoyhtiö on Corporatum Oy. Yhtiön ja emoyhtiö Corporatum Oy:n välillä oli palvelusopimus, joka päättyi 30.12.2020 ja jonka perusteella Corporatum Oy tuotti yhtiölle muun muassa asiakashankintaan, yritysjärjestelyihin, rahoitukseen ja yrityksen kehittämiseen liittyviä palveluita. Sopimukseen liittyvien lähipiirin liiketoimien arvo koko tilikaudella oli yhteensä 199 001,88€.

Enersense International Oyj:llä oli tilikaudella johdon konsulttipalveluja koskeva sopimus konsernin lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvallassa olevan yrityksen kanssa. Sopimukseen liittyvien lähipiirin liiketoimien arvo tilikaudella oli yhteensä 25.000 € (ALV 0%).

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Käyttökate (EBITDA)

Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset

Käyttökate liikevaihdosta %

$100 \times (\text{käyttökate} / \text{liikevaihto})$

Liikevoitto (EBIT)

Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - materiaalit ja palvelut - henkilöstökulut - liiketoiminnan muut kulut + osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta - poistot ja arvonalentumiset

Liikevoitto liikevaihdosta %

$100 \times (\text{liikevoitto} / \text{liikevaihto})$

Liikevoitto ennen yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja ja liikearvon arvonalentumisia (EBITA)

Liikevoitto + yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot + liikearvon arvonalentumiset

Liikevoitto ennen yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja ja liikearvon arvonalentumisia % (EBITA%)

$100 \times ((\text{Liikevoitto} + \text{yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot} + \text{liikearvon arvonalentumiset}) / \text{liikevaihto})$

Tilikauden voitto (tappio) liikevaihdosta %

$100 \times (\text{tilikauden voitto (tappio)} / \text{liikevaihto})$

Omavaraisuusaste

$100 \times (\text{oma pääoma} / \text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusasteen tunnuslukua laskettaessa ei vähemmistöosuutta huomioida omassa pääomassa, jos vähemmistöosuus on negatiivinen.

Nettovelkaantumisaste

$100 \times ((\text{korolliset velat} - \text{rahat ja pankkisaamiset}) / \text{oma pääoma})$

Oman pääoman tuotto %

$(100 \times \text{tilikauden voitto}) / \text{oma pääoma keskimäärin tilikauden aikana}$

Osakekohtainen tulos EUR

Tilikauden tulos / osakkeiden määrä keskimäärin

KONSERNIN TULOSLASKELMA

EUR	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
LIIKEVAIHTO	144 454 218,88	58 057 491,86
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	348 465,36	0,00
Valmistus omaan käyttöön	549 494,45	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1 904 070,26	502 492,54
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-14 522 683,94	-1 184 920,73
Varastojen lisäys / vähennys	-115 372,68	6 828,45
Ulkopuoliset palvelut	-44 660 154,87	-15 047 880,31
	-59 298 211,50	-16 225 972,59
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-56 199 932,45	-31 669 793,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-7 368 605,97	-5 271 615,55
Muut henkilösivukulut	-4 192 868,97	-1 898 631,34
	-67 761 407,39	-38 840 040,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Konserniliikearvon poisto ja konsernireservin vähennys	-3 659 565,87	-846 023,25
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 799 314,43	-298 426,08
Arvonalentumiset	-162 127,36	0,00
	-5 621 007,66	-1 144 451,13
Liiketoiminnan muut kulut	-13 356 264,94	-4 277 465,34
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	349 305,85	30 852,38
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 568 663,31	-1 897 091,20
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	348 710,64	16 973,59
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 942 635,59	-383 837,53
	-1 621 915,15	-366 863,93
TULOS ENNEN VEROJA	-53 251,84	-2 263 955,13
Tuloverot	11 231,78	-45 627,87
Laskennalliset verot	-19 215,69	67 177,69
Vähemmistöosuus	-48 761,78	108 910,19
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-109 997,53	-2 133 495,12

KONSERNIN TASE

EUR	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	3 072 462,31	99 375,81
Aineettomat oikeudet	81 846,97	33 804,24
Konserniliikearvo	31 340 929,77	3 381 959,15
Muut pitkävaikutteiset menot	1 184 958,71	78 165,04
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	1 148 690,77	0,00
	36 828 888,53	3 593 304,24
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 060,00	5 060,00
Rakennukset ja rakennelmat	39 367,49	0,00
Koneet ja kalusto	7 896 933,91	550 115,15
Muut aineelliset hyödykkeet	297 626,03	6 860,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	69 223,00	0,00
	8 308 210,43	562 035,15
Sijoitukset		
Osuudet osakkuusyrytyksissä	2 151 333,38	1 234 767,77
Muut osakkeet ja osuudet	3 020,54	5 370,54
	2 154 353,92	1 240 138,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 946 739,46	373 392,39
Keskeneräiset tuotteet	1 673 442,89	0,00
	3 620 182,15	373 392,39
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	92 329,65	0,00
Lainasaamiset	986 772,98	90 037,20
Laskennallinen verosaaminen	0,0	267 754,16
Muut saamiset	266 667,50	350 172,98
	1 345 770,13	707 964,34
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	23 216 681,54	10 013 793,73
Lainasaamiset	2 739,50	35 391,12
Muut saamiset	749 031,31	296 871,42
Siirtosaamiset	6 779 915,21	1 938 626,93
Laskennallinen verosaaminen	602 675,01	334 931,85
	31 351 042,35	12 619 615,05
Rahat ja pankkisaamiset	17 803 548,05	1 276 470,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	101 411 994,78	20 367 862,03

EUR	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Vararahasto	312 642,01	312 642,01
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16 280 210,24	8 290 210,24
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-2 539 947,59	338 930,46
Tilikauden voitto (-tappio)	-109 997,53	-2 133 495,13
	14 022 907,13	6 888 287,58
Vähemmistöosuus	706 143,96	-313 771,36
Pakolliset varaukset	2 073 481,81	0,00
Konsernireservi	11 123,57	14 161,01
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 152 361,18	1 103 773,66
Laskennalliset verovelat	388 746,95	0,00
Muut velat	12 449,90	0,00
	4 553 558,03	1 103 773,66
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	15 133 513,77	2 674 178,02
Saadut ennakot	3 592 717,78	0,00
Ostovelat	16 213 108,62	4 177 466,78
Muut velat	15 765 905,21	1 409 503,01
Siirtovelat	29 339 534,89	4 414 263,33
	80 044 780,28	12 675 411,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	101 411 994,78	20 367 862,03

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

EUR	1.1. – 31.12.2020	1.1. – 31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (-tappio) ennen veroja	1 568 663,31	-2 263 955,13
Oikaisut liikevoittoon:		
Rahoitustuotot ja kulut	1 621 915,15	366 863,93
Suunnitelman mukaiset poistot	5 699 199,09	1 144 449,33
Muut oikaisut liikevoittoon	-279 945,50	0,00
Yhteensä	8 609 832,06	-752 641,87
Käyttöpääoman muutos:		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	-1 125 631,80	-8 065,90
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-2 261 538,73	-2 726 858,25
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-7 879 191,11	2 001 208,56
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	348 710,64	16 973,59
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 970 626,79	-383 837,53
Maksetut verot	-11 231,78	-259 050,44
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-4 267 213,36	-2 112 271,83
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-942 274,00	-52 411,88
Investoinnit osakkuusyhtiöihin	-94 970,00	-464 631,46
Investoinnit tytäryhtiöihin	-1 002 843,09	0,00
Empower Oyj konsernin hankinnasta saadut varat*	15 439 285,46	0,00
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot	219 728,85	
Lainasaamisten muutos lisäys (-) vähennys (+)	549 271,15	-257 320,59
Investointien rahavirta yhteensä	14 168 198,37	-774 363,94
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset	704 748,33	1 904 906,89
Pitkäaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset	-2 068 656,04	-350 093,48
Maksetut osingot	0,0	0,00
Maksullinen osakeanti	7 990 000,00	0,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	6 626 092,29	1 554 813,41
Rahavarojen muutos*	16 527 077,30	-1 331 822,36
Rahavarat tilikauden alussa	1 276 470,75	2 608 293,10
Rahavarat tilikauden lopussa	17 803 548,05	1 276 470,75

*Q3 2020 liiketoimintakatsauksessa esitettyä rahoituslaskelman esittämistapaa on muutettu tilinpäätökseen 31.12.2020 investointien rahavirran sekä rahavarojen muutoksen osalta.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN JA VÄHEMMISTÖOSUUDEN MUUTOKSISTA

	Osakepää oma	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Tilikauden voitto	Oma pääoma yhteensä	Vähemmistö- osuus
Tase 01.01.2020	80	313	8 290	-1 794		6 889	-314
Uusmerkintä							
Rahastoanti			7 990			7 990	
Emissiovoitto							
Sijoitus SVOP rahastoon							
Muuntoerot				-775		-775	
Edellisen tilikauden voiton siirto							
Tilikauden voitto/tappio					-110	-110	1 020
Muut muutokset				28		28	
Tase 31.12.2020	80	313	16 280	-2 540	-110	14 023	706
Tase 01.01.2019	80	313	8 290	335		9 018	-205
Uusmerkintä							
Rahastoanti							
Emissiovoitto							
Sijoitus SVOP rahastoon							
Muuntoerot						4	
Edellisen tilikauden voiton siirto							
Tilikauden voitto/tappio					-2 133	-2 133	-109
Tase 31.12.2019	80	313	8 290	335	-2 133	6 889	-314

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1. – 31.12.2020 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT KONSERNIN LIITETIEDOT

Konsernisuhteet ja konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernin emoyhtiö on Enersense International Oyj, kotipaikka Pori ja sen osoite on Konepajanranta 2, 28100 Pori. Enersense International Oyj:n y-tunnus on 0609766-7. Enersense International Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 25.02.2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.enersense.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Konepajanranta 2, 28100 Pori.

Konsernin muodostaa Enersense International Oyj ja sen tytäryritykset.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Enersense International Oyj osti Empower Oyj:n koko osakekannan, jonka seurauksena Empower Oyj:stä tuli Enersensen täysin omistama tytäryhtiö. Omistusoikeus siirtyi 31.7.2020, joten Empower-yrityskaupan myötä siirtyneiden liiketoimintojen luvut sisältyvät tähän tilinpäätökseen elo-joulukuun 2020 osalta.

Tilikauden aikana (30.04.2020) Enersense Henkilöstöpalvelut Oy sulautui Värviäämö Oy:öön.

Lisäksi tilikauden aikana Enersense International Oyj myi osakkuusyhtiönsä Smaragdus Oy:n osakkeet (14.12.2020).

Enersense Works Oy osti 19 prosenttia Enersense Painting Oy:n osakekannasta nostamalla omistuksensa 100 prosenttiin 31.12.2020.

Empower-konsernin hankinta

Tilinpäätöksen vertailutiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia konsernirakenteen muutoksista johtuen. Edellisen vuoden vertailutietoja ei ole oikaistu.

Enersense International Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 27.7.2020. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa hyväksyttiin Empower Oyj:n osakekannan ostaminen yhden (1) euron kauppahintaan. Lisäksi päätettiin yrityskauppaan liittyvästä suunnatusta osakeannista ja osakeannin allokoinnista hallituksen ehdottamille avainsijoittajille seuraavasti:

Osakeannissa laskettiin liikkeeseen 3.600.000 kappaletta yhtiön uusia osakkeita. Osakeannista liikkeeseen laskettavat osakkeet vastasivat noin 37,71 % kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä osakeannin jälkeen edellyttäen, että osakeanti merkitään täysimääräisesti. Kaikki uudet osakkeet tarjottiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen merkittäviksi rajoitetulle joukolle yksityissijoittajia heidän merkintäsitoumustensa suhteessa. Osakkeiden kokonaismerkintähinta oli yhteensä 7.992.000 euroa, eli osakekohtainen merkintähinta oli 2,22 euroa osakkeelta.

Osakeannin tarkoituksena oli toteuttaa Empower Oyj:n osakekannan kauppa yhtiön 2.7.2020 solmiman kauppakirjan mukaisesti. Kauppakirja oli ehdollinen yhtiön päärahoittajan, Nordea Bank Abp:n, hyväksynnälle sekä yhtiökokouksen päätöksille yrityskaupan hyväksymisestä ja suunnatusta osakeannista. Yrityskaupan yhteydessä järjestettävässä osakeannissa kerättävät varat käytettiin ostettavan Empower-konsernin käyttöpääoman vahvistamiseen, joten osakeannille ja osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle oli olemassa yhtiön kannalta osakeyhtiölain 9 luvun 4 §:n 1 momentin tarkoittama painava taloudellinen syy.

Tytäryhtiöt

Enersense International Oyj:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense Oy	Pori	Suomi	100	100
Enersense Engineering Oy	Pori	Suomi	100	100
Enersense Solutions Oy	Pori	Suomi	100	100
Enersense Works Oy	Pori	Suomi	100	100
Enersense Hungary Kft	Budapest	Unkari	80	80
Enersense AS	Kirkenes	Norja	100	100
Värväämö Oy	Pori	Suomi	100	100
Enersense Ltd	Lontoo	Iso-Britannia	100	100
Enersense SAS	Cherbourg-en-Cotentin	Ranska	100	100
Enersense GMBH	Nürnberg	Saksa	100	100
Enersense İrmak İnşaat Proje Yönetimi Sanay Ticaret A.Ş	Istanbul	Turkki	50,1	50,1
Nordic Business Partners Oy	Pori	Suomi	100	100
Process Communication Finland Oy	Pori	Suomi	100	100
Empower Oyj	Helsinki	Suomi	100	100

Enersense Solutions Oy: omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense Technologies Oy	Pori	Suomi	100	100
Liability Act Information Office Finland Oy	Pori	Suomi	100	100

Enersense Works Oy:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense Painting Oy	Pori	Suomi	100	100

Enersense Engineering Oy:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense HSE Oy	Pori	Suomi	90	90

Empower Oyj:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower Invest Oy	Helsinki	Suomi	100	100
Empower IN OY	Helsinki	Suomi	100	100
Empower PN Oy	Helsinki	Suomi	100	100
Empower TN Oy	Helsinki	Suomi	100	100
Empower AS	Tallinna	Viro	100	100
Empower Fidelitas UAB	Galiné	Liettua	75	75

Empower AS:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower 4Wind OÜ	Tallinna	Viro	60	60

Osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset

Enersense International Oyj:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Yrittäjien Voima Oy	Espoo	Suomi	40	40

Enersense Works Oy:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Suomi Teline Oy	Espoo	Suomi	25	25

Empower Oyj:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower SIA	Riika	Latvia	49	49

Empower AS:n omistukset	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Harku Sindi JV OÜ	Tallinna	Viro	50	50

Ulkomaiset sivuliikkeet

Empower AS:n sivuliikkeet	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower AS filiaal Latvia	Riika	Latvia	100	100

Enersense International oy:n sivuliikkeet	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense International filiaal Sweden	Stenungsund	Ruotsi	100	100

Enersense Works oy:n sivuliikkeet	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Enersense Works oy	Rostock	Saksa	100	100

Empower PN oy:n sivuliikkeet	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower PN filiaal Sweden	Stockholm	Ruotsi	100	100

Empower TN oy:n sivuliikkeet	Kotipaikka	Maa	Konsernin omistusosuus	Enersense International Oyj:n omistusosuus
Empower Tele filiaal Sweden	Solna	Ruotsi	100	100

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin emoyhtiön Enersense International Oyj:n konsernitilinpäätös sekä emoyhtiön erillistilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöksen laatimista säätelevän normiston (FAS) mukaisesti jatkuvuuden periaatetta soveltaen. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteita on tarkennettu Empower konsernin hankkimisen yhteydessä.

Yhtiön voimassa oleva rahoitus koostuu pääasiallisesti lyhytaikaisista lainoista, jotka erääntyvät kuluvan tilikauden aikana. Tilikauden aikana erääntyvien lainojen maksu edellyttää yhtiön rahoituksen uudelleenjärjestelyä. Yhtiö käy aktiivisesti rahoitusneuvotteluja eri tahojen kanssa varmistaakseen riittävän rahoituksen yhtiön toiminnan ylläpitämiseksi sekä kasvun mahdollistamiseksi. Yhtiön johdon näkemyksen mukaan rahoitusneuvotteluissa tullaan saavuttamaan yhtiön kannalta positiivinen ja toiminnan jatkuvuuden varmistava tulos.

Yhtiön osakkeet

Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä First North Growth Market Finland -markkinapaikalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE (ISIN-tunnus FI4000301585). Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 9 547 729 osaketta, joista kukin osake tuottaa yhden äänen. Yhtiön osakepääoma oli tilikauden päättyessä 80.000 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita.

Enersense International Oyj päätti tilikauden aikana Lago Kapital Oy:n kanssa 8.11.2019 solmitun Nasdaq Helsingin Liquidity Providing (LP) -toiminnan edellytykset täyttävän markkinatakaussopimuksen. Sopimuksen mukainen markkinatakaus päättyi 24.4.2020.

Enersense International Oyj toteutti heinäkuussa 2020 suunnatun osakeannin ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.7.2020. Suunnatussa osakeannissa merkityt 3.600.000 uutta osaketta rekisteröitiin kaupparekisteriin 3.8.2020.

Yhtiökokouksen hallitukselle antamia osakeantivaltuutuksia sekä omien osakkeiden hankkimista ja/tai pantiksi ottamista koskevaa valtuutusta on käsitelty yllä kohdassa "Yhtiökokoukset".

Osakkeen päätöskurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä (30.12.2020) oli 8,30 euroa. Tilikaudella osaketta vaihdettiin 7 909 569 kappaletta.

Sisäinen omistusosuus

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Sen mukaisesti hankitun yhtiön velat ja varat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Se osa hankintahinnasta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Konserniin yhdistelemättömistä yhtiöistä liiketapahtumia, keskinäisiä saamisja velkoja ei ole eliminoitu. Lähipiirin kanssa tehtyjä liiketoimia koskevassa liitetiedossa ei esitetä konsernin sisäisiä eliminointavia liiketoimia.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös esitetään euroina, mikä on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta. Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Konsernitilinpäätöksessä valuuttamääräiset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja.

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Enersense International Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi

katsotaan kaikki ne yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Enersense International Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu samalle raportointijaksolle yhtenäisillä laskentaperiaatteilla kuin emoyhtiön ja konsernin tilinpäätös. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20-50% osuus äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, jotka emo- tai tytäryhtiö omistavat lähes tasaomistuksin joidenkin konserniin kuulumattomien yritysten kanssa, ja joissa konserni käyttää yhteistä määräysvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöistä sekä yhteisyrityksistä on yhdistetty konsernintilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta lasketaan konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden veloitteiden täyttämiseen.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu taseessa ja tuloslaskelmassa emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluviin osiin.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kuluviin pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti:

Kehittämismenot	5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 v. tasapoisto
Konsernin liikearvo	10 v. tasapoisto
Muut aineettomat hyödykkeet	10 v. tasapoisto
Maa- ja vesialueet	Ei poistoja
Rakennukset ja rakennelmat	20 v. tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta sekä 25 % menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto, jonka taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta sekä elinkeinoverolain tarkoittamat pienhankinnat kirjataan kokonaan hankintatilikauden kuluksi.

Konserniliikearvon yli 5 vuoden taloudellista pitoaikaa on katsottu olevan hyvän kirjanpitoavan mukaisena näihin liittyvien pitkäaikaisten tulonodotusten perusteella.

Pysyvien vastaavien sijoituksista kirjataan arvonalennus muuttuneiden tulevaisuuden tulonodotusten perusteella. Pysyvien vastaavien sijoituksista kirjataan arvonalentuminen arvonalentumistestaamisen perusteella. Arvonalentuminen kirjataan, mikäli arvostuskohteen yritysarvo, nettovelka ja vähemmistöosuus huomioituna, arvonalentumistestauksen mukaisesti on tilinpäätöspäivänä alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti pienempi. Pysyvien vastaavien hyödykkeistä kirjataan arvonalentuminen, mikäli hyödykkeen tulonodotukset ovat pienentyneet olennaisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoa FIFO-periaatteen ja alimman arvon mukaisesti. Empower konserniin kuuluvissa yhtiöissä vaihto-omaisuuden aineet ja tarvikkeet on arvostettu painotetun keskihinnan periaatteella hankintamenoa tai sitä alemman jälleenhankintahinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden keskeneräiset työt on arvostettu muuttuviin kustannuksiin.

Liikevaihto - myynnin tuloutusperiaatteet ja -menetelmät

Tuotteiden ja palvelujen myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä, lukuun ottamatta pitkäaikaisia projekteja, jotka tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Valmiusaste on laskettu pääosin toteutuneiden menojen ja kokonaiskustannusarvion perusteella. Tilaukseen sisältyvien tappiollisten projektien

ennakoitu tappio on kirjattu kokonaan kuluksi. Merkittävien pitkäaikaisten projektien menoihin voidaan lukea niiden saamiseen välittömästi liittyvät menot, mikäli ne ovat erikseen yksilöitävissä ja luotettavasti määritettävissä sekä mikäli hankkeen saaminen on todennäköistä. Projektin saamiseen välittömästi liittyvät menot jaksotetaan kuluksi projektin kestoajalle. Pitkän valmistusajan vaativista suoritteista syntyvä tulo on kirjattu tuotoksi valmistusasteen perusteella. Pitkän valmistusajan vaativiksi suoritteiksi on katsottu hankkeet, joiden valmistusaika on ennakoitu vähintään vuodeksi. Pitkäaikaishankkeiden valmistusaste on määritetty hankkeen toteutuneiden menojen suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaismenoihin.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Kehittämismenot aktivoidaan, kun on todennäköistä, että kehityshanke tuottaa vastaista taloudellista hyötyä ja menot voidaan luotettavasti mitata. Erityistä varovaisuutta noudattaen aktivoidut kehittämismenot poistetaan niiden taloudellisena vaikutusajana, kuitenkin enintään viidessä vuodessa.

Tuloverot

Veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat arvioidut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos. Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa. Varovaisuuden periaatteella yhtiö ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudella vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen.

Rahat ja pankkisaamiset

Empower konsernin suomalaisten yhtiöiden käytössä on luotollinen konsernin pankkitili, jonka puitteissa maksuliikenne hoidetaan. Tytäryhtiöt esittävät talletukset konsernitilille lyhytaikaisina saamisina konsernin emoyhtiöltä. Vastaavasti konsernin emoyhtiö esittää velan tytäryhtiölle. Tytäryhtiöiden konsernitili voi olla myös negatiivinen, jolloin velka-saamissuhde on vastakkainen edellä esitettyyn. Lisäksi konsernin emoyhtiö esittää omassa taseessaan konsernitilin kokonaissaldon rahoissa ja pankkisaamisissa saldon ollessa positiivinen. Saldon ollessa negatiivinen se esitetään lyhytaikaisena korollisena velkana. Enersense konsernin muiden yhtiöiden rahavarat esitetään konsernitaseessa erässä rahat ja pankkisaamiset.

Oikaisu edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Konsernin pankkitilin esittämistapaa on muutettu edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin. Enersense International Oyj:n konsernin osalla konserniyhtiöillä on käytössä luotollinen konsernin pankkitili, jonka puitteissa maksuliikenne hoidetaan. Tytäryhtiöt esittävät talletukset konsernitilille lyhytaikaisena saamisena Enersense International Oyj:ltä. Vastaavasti Enersense International Oyj esittää velan tytäryhtiöille. Tytäryhtiön konsernitili voi olla myös negatiivinen, jolloin velka-saamissuhde on vastakkainen edellä esitettyyn. Lisäksi Enersense International Oyj esittää omassa taseessaan konsernitilin kokonaissaldon rahoissa ja pankkisaamisissa saldon ollessa positiivinen. Saldon ollessa negatiivinen se esitetään lyhytaikaisena korollisena velkana.

Rahoituslaskelman laatimisperiaatteet

Rahoituslaskelma on laadittu KILA:n yleisohjeen epäsuoraa rahoituslaskelmamallia mukaillen.

Lähipiirilainat ja -vastuut sekä lähipiiriliiketoimet

Enersense International Oyj kuului 17.3.2020 asti Corporatum-konserniin, jonka emoyhtiö on Corporatum Oy. Yhtiön ja emoyhtiö Corporatum Oy:n välillä oli palvelusopimus, joka päättyi 30.12.2020 ja jonka perusteella Corporatum Oy tuotti yhtiölle muun muassa asiakashankintaan, yritysjärjestelyihin, rahoitukseen ja yrityksen kehittämiseen liittyviä palveluita. Sopimukseen liittyvien lähipiirin liiketoimien arvo koko tilikaudella oli yhteensä 199 001,88€.

Enersense International Oyj:llä oli tilikaudella johdon konsulttipalveluja koskeva sopimus konsernin lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvallassa olevan yrityksen kanssa. Sopimukseen liittyvien lähipiirin liiketoimien arvo tilikaudella oli yhteensä 25.000 € (ALV 0%).

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Liikevaihto - segmentit

	31.12.2020	31.12.2019
Smart Industry	64 570 980,29	32 639 469,85
Power Division	18 916 407,41	0,00
Connectivity	23 418 542,84	0,00
Staff leasing	13 799 930,88	18 989 456,69
International Units	23 748 357,46	6 428 565,31
Yhteensä	144 454 218,88	58 057 491,85
Liikevaihto - Suomi -muut maat		
Suomi	111 670 831,95	42 516 215,63
Muut maat	32 783 386,93	15 541 276,22
Yhteensä	144 454 218,88	58 057 491,85
Liikevaihto - osatuloutettu		
Valmiusasteen mukaan tuotoksi kirjattu liikevaihto tilikaudella	12 192 300,72	0,00
Valmiusasteen mukaan tulouttamaton liikevaihto (tilauskanta)	42 354 033,56	0,00

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	31.12.2020	31.12.2019
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	295 078,49	0,00
Avustukset	140 000,00	0,00
Kilpailukieltokorvaus	51 558,80	0,00
Muut hallintotuotot ulkopuolisilta	442 000,00	0,00
Ravintolapalveluiden tuottaminen	180 930,24	247 353,38
Muut tuotot ostoveloista	112 640,82	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	681 861,91	255 139,16
Yhteensä	1 904 070,26	502 492,54

3. Osinkotuotot, korkotuotot ja korkokulut

	31.12.2020	31.12.2019
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	348 710,64	16 973,59
Korkokulut	-886 835,23	-207 202,09
Muu rahoituskulut	-1 083 790,56	-176 635,45
Yhteensä	-1 621 915,15	-366 863,95

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4. Aineettomat hyödykkeet Kehittämismenot

	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	226 480,53	84 447,17
Yritysostojen kautta tulleet	2 722 702,35	0,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	319 618,38	62 627,78
Vähennykset 1.1.-31.12.	-99 643,37	0,00

Siirrot erien välillä	397 441,26	79 405,58
Hankintameno 31.12.	3 566 599,15	226 480,53
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-127 104,72	-79 405,58
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	24 910,83	-79 405,58
Tilikauden poisto	-391 942,95	-48 699,14
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-494 136,84	-127 104,72
Kirjanpitoarvo 31.12	3 072 462,31	99 375,81
5. Aineettomat oikeudet	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	43 124,24	16 860,16
Muuntoerot	-1 576,21	5 914,08
Lisäykset	0,00	20 350,00
Yrityssostot	75 075,57	0,00
Vähennykset 1.1.-31.12.	-2 700,49	0,00
Hankintameno 31.12.	113 923,11	43 124,24
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-9 320,00	-4 170,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 699,91	-5 150,00
Tilikauden poisto	-25 456,05	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-32 076,14	-9 320,00
Kirjanpitoarvo 31.12	81 846,97	33 804,24
6. Ennakkomaksut	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Yrityssostojen kautta tulleet	1 020 695,63	0,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	240 872,59	0,00
Vähennykset 1.1.-31.12	-112 877,45	0,00
Hankintameno 31.12.	1 148 690,77	0,00
7. Konserniliikearvo	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	4 528 079,42	4 243 712,45
Siirrot erien välillä	0,00	359 700,00
Lisäykset	31 624 294,96	0,00
Hankintameno 31.12.	36 152 374,38	4 528 079,42
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 146 120,27	-210 218,10
Siirrot erien välillä		-74 148,87
Tilikauden poisto	-3 665 324,23	-861 753,30
Kertyneet poistot 31.12.	-4 811 444,50	-1 146 120,27
Kirjanpitoarvo 31.12	31 340 929,78	3 381 959,15
8. Muut aineettomat hyödykkeet	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	106 675,58	78 071,75
Yrityssostojen kautta tulleet	1 414 885,21	0,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	72 965,90	28 603,83
Vähennykset 1.1.-31.12.	-386 442,81	0,00
Siirrot erien välillä	70 370,02	0,00
Hankintameno 31.12.	1 278 453,90	106 675,58
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-78 165,04	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	344 918,78	0,00
Tilikauden poisto	-359 248,93	-28 510,54
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-93 495,19	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 184 958,71	78 165,04
9. Maa- ja vesialueet	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	5 060,00	5 060,00
Lisäykset	0,00	0,00

Vähennykset	0,00	0,00
Tilikauden poistot	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 060,00	5 060,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 060,00	5 060,00

	31.12.2020	31.12.2019
10. Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1	0,00	0,00
Yritysostot	69 602,20	0,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	00,00	0,00
Hankintameno 31.12.	69 602,20	0,00

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-30 234,71	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-30 234,71	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12	39 367,49	0,00

11. Koneet ja kalusto

	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 1.1.	963 822,00	530 329,19
Yritysostojen kautta tulleet	7 945 717,03	0,00
Muuntoerot	-133,0	450,49
Lisäykset 1.1.-31.12.	401 328,16	433 388,65
Vähennykset 1.1.-31.12.	-220 600,01	-346,33
Siirrot erien välillä	169 285,08	0,00
Hankintameno 31.12.	9 259 418,36	963 822,00

Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-413 706,85	-234 459,62
Muuntoerot	4,16	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	109 732,01	0,00
Tilikauden poisto	-861 511,28	-179 247,23
Siirtojen kertyneet poistot	-183 091,37	0,00
Arvonalennukset	-13 911,12	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 362 484,45	-413 706,85
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 896 933,91	550 115,15

	31.12.2020	31.12.2019
12. Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä		
Osuudet osakkuusyrytyksissä 1.1.	1 240 988,69	770 136,31
Yritysostot	1 101 378,80	440 000,00
Yritysmyyntit	-540 339,96	0,00
Osuudet osakkuusyrytyksissä, lisäykset	349 305,85	30 852,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 151 333,38	1 240 988,69

	31.12.2020	31.12.2019
13. Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 941 695,05	373 392,39
Aineet ja tarvikkeet, matkalla olevat	5 044,21	0,00
Keskeneräiset tuotteet	20 564,57	0,00
Keskeneräiset työt, osatuloutus	1 445 000,00	0,00
Keskeneräiset rakennusprojektit	207 878,32	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 620 182,15	373 392,39

	31.12.2020	31.12.2019
14. Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	92 329,65	0,00
Lainasaamiset	986 772,98	90 037,20
Muut saamiset	266 667,50	350 172,98
Laskennallinen verosaaminen	0	267 754,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 345 770,13	707 964,34

15. Lyhytaikaiset saamiset	31.12.2020	31.12.2019
Myyntisaamiset	18 664 211,50	10 013 793,73
Lainasaamiset	2 739,50	35 391,12
Laskennallinen verosaaminen	602 675,01	334 931,85
Muut saamiset	749 031,10	296 871,42
Siirtosaamiset	6 779 915,21	1 938 626,93
Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyrityksiltä	4 552 470,04	296 871,42
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 351 042,35	12 619 615,06
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	31.12.2020	31.12.2019
Verosaamiset (tuloverot)	158 461,05	67 130,54
Lyhytaikaiset osatuloutussaamiset	1 633 932,58	941 712,85
Muut siirtosaamiset myynneistä	2 910 174,96	0,00
Muut siirtosaamiset kuluista	1 981 992,50	929 783,54
Muut siirtosaamiset	95 354,12	0,00
Siirtosaamiset yhteensä	6 779 915,21	1 938 626,93
16. Erittely yhdistellyistä vastaavien ja vastattavien eristä, osatuloutussaamiset ja -velat	31.12.2020	31.12.2019
Saadut ennakot, osatuloutus	-3 592 717,78	0,00
Osatuloutusvelat yht. (-)	-3 592 717,78	0,00
Lyhytaikaiset osatuloutussaamiset	1 633 932,58	0,00
Osatuloutussaamiset yht.	1 633 932,58	0,00
Osatuloutussaamiset/-velat yhteensä	-1 958 785,20	0,00

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
17. Oma pääoma

	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma 01.01	80 000,00	80 000,00
Osakepääoma 31.12	80 000,00	80 000,00
Vararahasto 01.01.	312 642,01	312 642,01
Vararahasto 31.12.	312 642,01	312 642,01
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto Alkusaldo 01.01.	8 290 210,24	8 290 210,24
Osakeanti / vastikkeeton sijoitus omaan pääomaan	7 990 000,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 280 210,24	8 290 210,24
Muuntoerot 01.01.	5 555,55	-1 223,49
Muuntoero, hankintahetken kirjaukset (+/-)	-13 719,39	0,00
Muuntoero, siirrot erien välillä (hankintahetken jälkeiset voitot / tappiot)	-766 895,84	6 779,04
Muuntoerot 31.12.	-775 059,68	5 555,55
Edellisten tilikausien voitto (-tappio) 01.01.	-1 793 093,13	334 846,45
Yritysjärjestelyjen suoraan omaan pääoman kirjattavat erät	28 205,22	0,00
Edellisten tilikausien voitto / tappio 31.12.	-2 539 947,59	340 402,00
Tilikauden voitto (-tappio)	-109 997,53	-2 133 495,13
Oma pääoma 31.12.	14 022 907,13	6 888 285,88

Sidotun oman pääoman määrä

	Konserni 31.12.2020	Konserni 31.12.2019
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Vararahasto	312 642,01	312 642,01
Yhteensä	392 642,01	392 642,01

Vapaan oman pääoman määrä

	Konserni 31.12.2020	Konserni 31.12.2019
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-2 539 947,59	338 930,46
Tilikauden voitto (-tappio)	-109 997,53	-2 133 495,13
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16 280 210,24	8 290 210,24
Aktivoidut kehittämismenot	-3 072 462,31	0,00
Yhteensä	10 557 802,81	6 495 645,57

Osinkoa ei ehdoteta maksettavaksi myös kovenanttiehtojen rajoittaessa osingonjakoa.

18. Pakolliset varaukset

	31.12.2020	31.12.2019
Takuuvaraus	477 561,50	0,00
Varaus tappiollisista tilauksista/sopimuksista johtuen	1 222 000,00	0,00

Varaukset keskeneräisistä riita-asioista	322 000,00	0,00
Henkilöstökuluihin liittyvät pakolliset varaukset	51 920,31	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 073 481,81	0,00
19. Konsernireservi	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno 01.01.	47 255,90	47 255,90
Siirrot erien välillä	2 720,92	0,00
Hankintameno kauden lopussa	49 976 ,82	47 255,90
Kertyneet tuloutukset 01.01.	-33 094,89	-30 448,55
Kauden tuloutukset	-5 758,36	-2 646,34
Kertyneet tuloutukset 31.12.	-38 853,25	-33 094,89
Konsernireservi 31.12.	11 123,57	14 161,01
20. Pitkäaikainen vieras pääoma	31.12.2020	31.12.2019
Lainat rahoituslaitoksilta	4 152 361,18	1 103 773,66
Muut velat	12 449,90	0,00
Laskennallinen verovelka	388 746,95	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 553 558,03	1 103 773,66
Korollinen		
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	517 779,13	1 020 833,25
Pitkäaikaiset osamaksuvelat	3 634 582,05	0,00
Pitkäaikaiset muut velat muille, korollinen	12 449,90	3 140,41
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 164 811,08	1 023 973,66
Koroton		
Tuloslaskelman kirjattu laskennallisen veron muutos poistoerosta	19 215,69	0,00
Kertynyt laskennallinen verovelka poistoerosta	369 531,26	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	388 746,95	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä 31.12.	4 553 558,03	1 103 773,66
21. Lyhytaikainen vieras pääoma	31.12.2020	31.12.2019
Lainat rahoituslaitoksilta	15 133 513,77	2 674 178,02
Saadut ennakot, muut	3 592 717,78	,000
Ostovelat	16 213 108,62	4 177 466,78
Muut velat	15 756 905,21	1 409 503,01
Siirtovelat	29 339 534,89	4 414 263,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	80 044 780,28	12 675 411,13
Korollinen	31.12.2020	31.12.2019
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	12 034 613,49	2 382 151,30
Lyhytaikaiset osamaksuvelat	1 538 084,98	0,00
Factoring, Nordea	1 560 815,33	292 026,72
	15 133 513,77	2 674 178,02
Tämän lisäksi yhtiöllä on käytössä limiitti	11 000 000,00	
Koroton	31.12.2020	31.12.2019
Saadut ennakot, muut	3 592 717,78	0,00
Ostovelat	16 213 108,62	4 177 466,78
Muut velat	15 765 905,21	1 708 113,34
Siirtovelat	29 339 534,89	4 414 263,33

Kirjanpitoarvo 31.12.2020	64 911 266,50	10 299 843,45
Oleelliset erät siirtoveloista erittely	31.12.2020	31.12.2019
Lyhytaikaiset korkovelat, koroton	163 625,00	101 793,06
Jaksotetut henkilöstökulut	8 144 738,18	1 722 178,71
Muut lyhytaikaiset siirtovelat, kuluista	5 631 175,28	0,00
Jaksotetut lomapalkkavelat	8 642 320,56	1 196 789,84
Jaksotetut eläkevakuutusmaksut	324 945,79	355 479,27
Jaksotetut muut lakisääteiset vakuutusmaksut	623 525,92	621 978,69
Muut palkkojen siirtovelat	533 027,42	43 573,09
Projektin siirtovelat	2 304 454,51	0,00
Projektin siirtovelat, POC	800 777,00	0,00
Bonuspalkkavaraus	1 593 556,77	0,00
Jaksotetut joustovapaa	593 079,96	0,00
Muut siirtovelat	-15 691,50	372 470,67
Yhteensä	29 339 534,89	4 414 263,33
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	80 044 780,28	12 675 411,13

Yhtiön voimassa oleva rahoitus koostuu pääasiallisesti lyhytaikaisista lainoista, jotka eräännyvät kuluvan tilikauden aikana. Tilikauden aikana eräännyvien lainojen maksu edellyttää yhtiön rahoituksen uudelleenjärjestelyn. Yhtiö käy aktiivisesti rahoitusneuvotteluja eri tahojen kanssa varmistamaan riittävän rahoituksen yhtiön toiminnan ylläpitämiseksi sekä kasvun mahdollistamiseksi. Yhtiön johdon parhaan käsityksen mukaan rahoitusneuvotteluissa saavutettaneen yhtiön kannalta positiivinen ja toiminnan jatkuvuuden varmistava tulos.

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ JA OSAKKEITA	Konserni 2020
Rahalaitoslainat	12 560 815,33
Käyttämättömät luottolimitit	3 148 035,58
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	3 600 000,00
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	606 000 000,00
Muut vakuudeksi annetut pantit	4 200 000,00
Vakuudeksi annettujen kiinnitysten ja vakuuksien nimellisarvo	629 508 850,91

TYTÄR- JA MUIDEN KONSERNIYHTIÖIDEN PUOLESTA ANNETUT VAKUUKSET

Takaukset	14 784 078,43
Kiinteistökiinnitykset	3 600 000,00
Yritysikiinnitykset	599 000 000,00
Muut vakuudeksi annetut pantit	3 600 000,00
Tytär- ja muiden konserniyhtiöiden puolesta annettujen vakuuksien nimellisarvo	620 984 078,43

MUUT OMAT VASTUUT

Osamaksuvelat, joiden vakuutena on omistuksenpidätysehto	0,00
Osamaksuvelat yhteensä	5 172 667,03
Osamaksuvelkavastuun alainen irtain käyttöomaisuus kirjanpitoarvoon	6 321 085,56

LEASING- JA VUOKRAVASTUUT

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	853 542,08
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	1 548 821,92

Yhteensä **2 402 364,00**

VUOKRAVASTUUT

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokrasopimusvastuut	2 313 299,52
1-5 vuoden sisällä erääntyvät vuokrasopimusvastuut	1 865 565,33

Yhteensä **4 178 864,85**

PÄÄOMALAINOJEN KORKOVASTUUT

Pääomalainojen korkovastuut (kirjaamattomat)	2 793 132,70
--	--------------

Yhteensä **2 793 132,70**

MUUT VASTUUT

Urakka- ja toimitustakaukset	12 651 192,83
Pankkitakaukset	2 037 885,60
Muut vastuut	817 338,46

Yhteensä **15 506 416,89**

Omat vastuut yhteensä **30 053 445,47**

Lisäksi tytäryhtiöiden osakkeet on pantattu täydestä arvostaan velkojen vakuudeksi.

Kovenantit

Yhtiö ei täyttänyt 31.12.2020 voimassa olleen rahoitussopimuksen ehtoja vakavaraisuuden osalta yhtiön omavaraisuusasteen ollessa 14,52 prosenttia. Yhtiön korollisten velkojen suhde käyttökatteeseen oli 2,47. Nordea Bank Oyj on ilmoittanut, että se ei tule käyttämään oikeuttaan eräännyttää saataviaan kovenanttirikkomusten perusteella. Yhtiö täytti tytäryhtiötä koskevan likviditeettikovenantin ehdot 31.12.2020.

31.12.2020 voimassa olleen rahoitussopimuksen kovenantteja olivat omavaraisuusaste (vähintään 35 prosenttia) ja korollisten velkojen suhde käyttökatteeseen (enintään 2,5). Konsernin tytäryhtiöllä on erillinen rahoitussopimus, jossa kovenanttiehtona yhtiön riittävä likviditeetti.

LIITETIEDOT TILINTARKASTAJAN PALKKIOISTA

	31.12.2020	31.12.2019
Tilintarkastus (lakisääteinen) (KPMG Oy Ab)	181 200,00	18 044,06
Vero- ja muut palvelut (KPMG Oy Ab)	206 282,88	49 430,20

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	31.12.2020	31.12.2019
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	2 101 hlöä	884 hlöä

Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot

	31.12.2020	31.12.2019
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	300 428,80	163 266,77
Hallituksen palkat ja palkkiot	266 992,18	68 000,00

EMOYHTIÖ - TASE

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	19 752,16	24 690,16
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	19 752,16	24 690,16
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	24 970,05	33 293,37
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	24 970,05	33 293,37
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	11 824 931,47	2 845 203,10
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	415 036,64	943 796,64
Sijoitukset yhteensä	12 239 968,11	3 788 999,74
Pysyvät vastaavat yhteensä	12 284 690,32	3 846 983,27
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/tavarat	56 411,84	88 882,26
Vaihto-omaisuus yhteensä	56 411,84	88 882,26
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	30 037,20	30 037,20
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5 932 801,05	5 685 700,00
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä	0,00	113 400,00
Muut saamiset	600 000,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	6 562 838,25	5 829 137,20
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	6 530 154,93	4 802 950,39
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 150 137,06	1 590 564,34
Lainasaamiset	0,00	8 172,35
Muut saamiset	98 473,77	74 861,32
Siirtosaamiset	579 476,32	761 289,58
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9 358 242,08	7 237 837,98
Saamiset yhteensä	15 921 080,33	13 066 975,18
Rahat ja pankkisaamiset	3 059 492,54	119 340,80
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	19 036 984,71	13 275 198,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 321 675,03	17 122 181,51

	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Vararahasto	312 642,01	312 642,01
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	14 560 210,24	6 570 210,24
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 909 086,44	1 908 420,27
Tilikauden tulos	1 446 186,50	666,17
Oma pääoma yhteensä	18 308 125,19	8 871 938,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	1 020 833,25
Muut velat	419 491,01	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	419 491,01	1 020 833,25
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 560 815,33	2 454 164,84
Ostovelat	1 894 477,67	1 137 968,48
Velat saman konsernin yrityksille	4 457 096,52	1 642 481,37
Muut velat	2 111 999,16	730 566,93
Siirtovelat	2 569 670,15	1 264 227,95
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 594 058,83	7 229 409,57
Vieras pääoma yhteensä	13 013 549,84	8 250 242,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 321 675,03	17 122 181,51

EMOYHTIÖ - TULOSLASKELMA

	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2019 - 31.12.2019
Liikevaihto	35 622 463,47	20 458 809,57
Liiketoiminnan muut tuotot	492 031,88	250 740,50
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-162 157,63	-170 623,88
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-32 470,42	-13 913,54
Ulkopuoliset palvelut	-10 252 314,17	-6 243 082,96
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-10 446 942,22	-6 427 620,38
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-15 787 097,41	-9 834 879,74
Henkilösivukulut	-2 995 731,82	-1 987 054,67
Eläkekulut	-2 445 739,84	-1 666 158,27
Muut henkilösivukulut	-549 991,98	-320 896,40
Henkilöstökulut yhteensä	-18 782 829,23	-11 821 934,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 261,32	-20 506,38
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-13 261,32	-20 506,38
Liiketoiminnan muut kulut	-3 911 679,63	-2 263 265,66
Liikevoitto (-tappio)	2 959 782,95	176 223,24
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0,0	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	136 113,66	147 631,28
Muilta	64 385,77	6 142,76
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-15 823,92	-10 794,38
Muille	-792 266,44	-214 226,85
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-607 590,93	-71 247,19
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	2 352 192,02	104 976,05
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustukset, maksetut	-780 397,19	-104 000,00
Tuloverot	-125 608,33	-309,88
Tilikauden voitto (tappio)	1 446 186,50	666,17

EMOYHTIÖ - RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2020	31.12.2019
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	2 352 192,02	104 976,05
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	13 216,32	20 506,38
Rahoitustuotot ja -kulut	607 590,93	71 347,19
Muut oikaisut	-235 413,32	
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-2 120 404,10	-1 915 697,17
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	32 470,42	13 913,55
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)	5 159 260,42	1 481 309,18
Maksetut korot ja vpo:n maksut	-810 090,36	-225 121,23
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,00	0,00
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	202 499,43	153 774,04
Maksetut konserniavustukset	0,00	0,0
Maksetut verot	0,00	-97 006,50
Liiketoiminnan rahavirta	5 201 366,555	-391 998,51
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0,00	-42 403,93
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	235 413,53	0,00
Investoinnit osakkeisiin		
Investoinnit osakkuusyrityksiin	-69 680,00	-440 000,00
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-1 002 444,09	-31 207,70
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin/SVOP	-7 990 400,00	
Lainasaamisten muutos	-733 701,05	-1 045 547,61
Investointien rahavirta	-9 560 811,61	-1 559 159,24
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti ja rahastojen lisäys	7 990 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-601 342,24	-350 000,04
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-89 060,96	1 701 560,27
Rahoituksen rahavirta	7 299 596,80	1 351 560,23
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	2 940 151,74	-599 597,52
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	119 340,80	718 938,32
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	3 059 492,54	119 340,80
Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	2 940 151,74	-711 646,12

EMOYHTIÖ - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoon FIFO-periaatteen ja alimman arvon mukaisesti.

Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Kuluvien pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Koneet ja kalusto, jonka taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta sekä elinkeinoverolain tarkoittamat pienhankinnat kirjataan kokonaan hankintatilikauden kuluksi.

Myynnin tuloutusperiaatteet ja -menetelmät

Myynti tuloutetaan suoriteperusteisesti. Tilinpäätöshetkellä ei ollut kiinteähintaisia keskeneräisiä töitä. Tarvittaessa nämä jaksotetaan valmiusasteen mukaan.

Liikevaihto koostuu resurssien myynnistä.

Rahoituslaskelman laatimisperiaatteet Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Rahoituslaskelma on laadittu KILA:n yleisohjeen epäsuoraa rahoituslaskelmamallia mukaillen.

Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Konsernin pankkitilin esittämistapaa on muutettu edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin. Enersense International Oyj:n konsernin osalla konserniyhtiöillä on käytössä luotollinen konsernin pankkitili, jonka puitteissa maksuliikenne hoidetaan. Tytäryhtiöt esittävät talletukset konsernitilille lyhytaikaisena saamisena Enersense International Oyj:ltä. Vastaavasti Enersense International Oyj esittää velan tytäryhtiöille. Tytäryhtiön konsernitili voi olla myös negatiivinen, jolloin velka-saamissuhde on vastakkainen edellä esitettyyn. Lisäksi Enersense International Oyj esittää omassa taseessaan konserttilin kokonaissaldon rahoissa ja pankkisaamisissa saldon ollessa positiivinen. Saldon ollessa negatiivinen se esitetään lyhytaikaisena korollisena velkana.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Suunnitelman mukaiset poistojen perusteet

Koneet ja kalusto	25 % menojäännöspoisto
Aineettomat hyödykkeet	5 v tasapoisto

Tuotot osuuksista muissa yrityksissä, korkotuotot ja -kulut

	31.12.2020	31.12.2019
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	136 113,66	147 631,28
Korkotuotot muilta	64 385,77	6 142,76
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-15 823,92	-10 794,38
Korkokulut muille	-792 266,44	-214 226,85

Tilinpäätössiirrot

Annetut konserniavustukset

780 397,19

104 000,00

Liiketoiminnan muut tuotot

Ravintolapalveluiden tuottaminen

180 930,24

247 353,38

Käyttöomaisuus osakkeiden myyntivoitto

235 413,53

Muut tuotot

75 688,11

3 387,12

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Pysyviin vastaaviin kuuluvien koneiden ja laitteiden poistamattomat hankintamenot

Koneet ja laitteet	31.12.2020 24 970,05	31.12.2019 33 293,37
--------------------	--------------------------------	--------------------------------

Siirtosaamisiin sisältyvä olennaiset erät	31.12.2020	31.12.2019
Tuloverojaksotus	0,0	40 151,62
Myynnin jaksotus	451 155,98	507 133,35

Aineettomien hyödykkeiden muutokset

Aineettomat hyödykkeet 1.1.	24 690,16	16 680,16
Lisäykset tilikauden aikana	0,0	12 180,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-4 938,00	-4 170,00
Aineettomat hyödykkeet 31.12.	19 752,16	24 690,16

Aineellisten hyödykkeiden muutokset

Aineelliset hyödykkeet 1.1.	33 293,37	50 165,25
Lisäykset tilikauden aikana	0,0	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,0	-535,50
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-8 323,32	-16 336,38
Aineelliset hyödykkeet 31.12.	24 790,05	33 293,37

Erittely saamisista saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteisy yrityksiltä

Sijoitukset omistusyhteisyryksiin	415 036,94	943 796,64
Muut saamiset, pitkäaikaiset	5 932 801,05	4 865 700,00
Myyntisaamiset, lyhytaikaiset	927 017,95	90 278,02
Muut saamiset, lyhytaikaiset	1 223 119,11	339 427,26
Saamiset saman konsernin yrityksiltä, yhteensä	8 497 975,05	6 239 201,92

Enersense International Oyj, rahoittaa keskitetysti konserniin kuuluvia yhtiöitä. Emoyhtiön tytäryhtiöille myöntämiä pitkäaikaisia lainoja oli yhteensä 5 932 801,05 euroa, joista pääomalainoja on yhteensä 2 732 801,05 euroa. Pääomalainojen ehdot ovat OYL 12 luvun § 1 mukaiset. Muiden emoyhtiön tytäryhtiöille myöntämien pitkäaikaisen korollisten lainojen yhteismäärä on 3 200 000,00 euroa. Lyhytaikaisten korollisten lainojen määrä on 993 994,50 euroa. Lainojen korko on 3-5 %. Lyhytaikaisissa veloissa on myös maksamatonta osingonjakovelkaa 146 100,00 euroa.

Sijoitukset omistusyhteisyryksiin

Smaragdus Oy	0,00	598 440,00
Yrittäjien Voima Oy	415 036,94	345 356,64

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Oman pääoman muutokset

	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma 1.1.	80 000,00	80 000,00
Osakepääoman korotus	0,0	0,0
Osakepääoma 31.12.	80 000,0	80 000,00
Vararahasto 1.1.	312 642,01	312 642,01
Vararahasto 31.12.	312 642,01	312 642,01
Sidottu oma pääoma	392 642,01	392 642,01
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 1.1.	6 570 210,24	6 570 210,24
Sijoitus tilikaudella	7 990 000,00	0,00
Vähennys tilikaudella	0,0	0,00
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 31.12.	14 560 210,24	6 570 210,24
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	1 908 420,27	2 873 860,97
Osingonjako tilikaudella	0,0	0,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	1 909 086,44	1 908 420,27
Tilikauden voitto	1 446 186,50	666,17
Vapaa oma pääoma	17 915 483,18	8 479 296,68
Oma pääoma yhteensä	18 308 125,19	8 871 938,69
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	14 560 210,24	6 570 210,24
Edellisten tilikausien voitto	1 909 086,44	1 908 420,27
Tilikauden voitto	1 446 186,50	666,17
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma yhteensä	17 915 483,18	8 479 296,68

Osinkoa ei ehdoteta maksettavaksi myös kovenanttiehtojen rajoittaessa osingonjakoa.

Erittely veloista saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteisyrityksiltä

Ostovelat	2 681 601,83	736 419,59
Muut velat	1 775 494,69	906 061,78
Velat saman konsernin yrityksille yhteensä	4 457 096,52	1 642 481,37
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Palkkavelat	290 778,92	88 267,76
Lomapalkkavelat	1 493 261,52	853 442,19
Lakisääteiset vakuutusmaksut	220 409,65	149 763,99

Yhtiön voimassa oleva rahoitus koostuu pääasiallisesti lyhytaikaisista lainoista, jotka erääntyvät kuluvan tilikauden aikana. Tilikauden aikana erääntyvien lainojen maksu edellyttää yhtiön rahoituksen uudelleenjärjestelyn. Yhtiö käy aktiivisesti rahoitusneuvotteluja eri tahojen kanssa varmistaakseen riittävän rahoituksen yhtiön toiminnan ylläpitämiseksi sekä kasvun mahdollistamiseksi. Yhtiön johdon näkemys

mukaan rahoitusneuvotteluissa tullaan saavuttamaan yhtiön kannalta positiivinen ja toiminnan jatkuvuuden varmistava tulos.

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ JA ARVOPAPEREITA	Emoyhtiö 2020
Rahalaitoslainat	1 560 815,33
Käyttämättömät luottolimitit	3 148 035,58
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset	7 000 000,00
Muut vakuudeksi annetut pantit	600 000,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset ja arvopaperit yhteensä	12 308 850,91

TYTÄR- JA MUIDEN KONSERNIYHTIÖIDEN PUOLESTA ANNETUT VAKUUKSET

Takaukset	75 000,00
Tytär- ja muiden konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet yhteensä	99 554 383,84

LEASINGVASTUUT

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	18 066,59
Yhteensä	18 066,59

VUOKRAVASTUUT

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokrasopimusvastuut	40 072,25
Vastuu yhteensä	40 072,25

MUUT VASTUUT

Muut vastuut	801 601,82
Yhteensä	801 601,82

Omat vastuut yhteensä **859 740,66**

Lisäksi tytäryhtiöiden osakkeet on pantattu täydestä arvostaan velkojan vakuudeksi.

LIITETIEDOT TILINTARKASTAJAN PALKKIOISTA

Tilintarkastus (lakisääteinen) (KPMG Oy Ab)
Vero- ja muut palvelut (KPMG Oy Ab)

31.12.2020

20 000,00

206 262,24

31.12.2019

18 044,06

49 430,20

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

Henkilöstön keskimääräinen luku

31.12.2020

291 hlöä

31.12.2019

232 hlöä

Hallituksen palkat ja palkkiot

Hallituksen palkat ja palkkiot

31.12.2020

92 152,18

31.12.2019

68 000,00

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

Konserniyritykset

Omistuosuus (%)

Enersense Oy, Pori	100 %
Enersense Engineering Oy, Pori	100 %
Enersense Works Oy, Pori	100 %
Enersense AS, Norja	100 %
Enersense Solutions Oy, Pori	100 %
Enersense Hungary Kft., Unkari	80 %
Värväämö Oy, Pori	100 %
Enersense HSE Oy, Pori	90 %
Enersense SAS, Ranska	100 %
Enersense GmbH, Saksa	100 %
Enersense Irmak İnşaat Proje Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.Ş., Turkki	50,1 %
Nordic Business Partners Oy, Pori	100 %
Process Communication Finland Oy, Pori	100 %
Enersense Ltd., Iso-Britannia	100 %

Empower Oyj, Helsinki	100 %
Enersense Technologies Oy, Pori	100 %
Liability Act Information Office Finland Oy, Pori	100 %
Enersense Painting Oy, Pori	100 %
Empower Invest Oy, Helsinki	100 %
Empower IN Oy, Helsinki	100 %
Empower PN Oy, Helsinki	100 %
Empower TN Oy, Helsinki	100 %
Empower AS, Viro	100 %
Empower 4Wind OÜ, Viro	60 %
Empower-Fidelitas UAB, Liettua	75 %

Osakkuusyritykset ja yhteisyritykset

Yrittäjien Voima Oy, Espoo	40 %
Suomi Teline Oy, Espoo	25 %
Empower SIA, Latvia	49 %
Harku Sindi JV OÜ, Viro	50 %

Sivuliikkeet

Empower PN filial Sweden, Ruotsi	100 %
Empower Tele filial Sweden, Ruotsi	100 %
Empower AS filial Latvia, Latvia	100 %

YHTIÖN OSAKKEET

Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä First North Growth Market Finland -markkinapaikalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE (ISIN-tunnus FI4000301585). Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 9 547 729 osaketta, joista kukin osake tuottaa yhden äänen. Yhtiön osakepääoma oli tilikauden päättyessä 80.000 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita.

Enersense International Oyj päätti tilikauden aikana Lago Kapital Oy:n kanssa 8.11.2019 solmitun Nasdaq Helsingin Liquidity Providing (LP) -toiminnan edellytykset täyttävän markkinatakaussopimuksen. Sopimuksen mukainen markkinatakaus päättyi 24.4.2020.

Enersense International Oyj toteutti heinäkuussa 2020 suunnatun osakeannin ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.7.2020. Suunnatussa osakeannissa merkityt 3.600.000 uutta osaketta rekisteröitiin kaupparekisteriin 3.8.2020.

Yhtiökokouksen hallitukselle antamia osakeantivaltuutuksia sekä omien osakkeiden hankkimista ja/tai pantiksi ottamista koskevaa valtuutusta on käsitelty Toimintakertomuksen kohdassa "Yhtiökokoukset".

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2021

Jussi Holopainen
toimitusjohtaja

Markku Kankaala
hallituksen puheenjohtaja

Sari Helander
hallituksen jäsen

Päivi Jokinen
hallituksen jäsen

Kalervo Rötsä
hallituksen jäsen

Herkko Plit
hallituksen jäsen

Petri Suokas
hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2021

Tilintarkastusyhteisö
KPMG Oy Ab

Mauri Eskelinen, KHT

LUETTELO KIRJANPIDOSTA JA AINEISTOISTA

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Verkkolaskut (ostolaskut)	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto
Kausiveroilmoitukset	Sähköinen arkisto
Liitetietotositteet	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.